چیرۆکی وەرگێڕدراو

خۆرخێ لویس بۆرخێس

جادووگەری دەرنەچوو

و: سووسەن ئیسماعیلی نژاد

لە شاری سانتیاگۆ قەشەیەک دەژیا کە هۆگرییەکی زۆری هەبوو بەفێربوونی هونەری جادووگەری. بیستی دۆن ئیلیان خەڵکی تۆڵدۆ زیاتر لە هەمووان لە هونەری ساحیری دەزانێ، رووی کردە تۆڵدۆ تا بیدۆزێتەوە.

بەیانی هەمان رۆژ کە گەیشتە تۆڵدۆ راستەوخۆ چووە ماڵی دۆن ئیلیان و دیتی کە لە ژوورێکی بچووکدا لە بن ماڵەکەی خەریکی خوێندنەوەیە. دۆن ئیلیان بەگەرمی پێشوازیی لێ کرد و، داوای لێ کرد قسەکردن دەربارەی ئەو شتەی کە بۆی هاتووە

بخاته پاش نانی نیوەڕۆ. که خواردنی نیوەڕۆیان تەواو کرد قەشە هۆی هاتنی خۆی بە دۆن ئیلیان وت و داوای لێ کرد کە هونەری جادووگەریی فێر بکات. دۆن ئیلیان وتی هەر لە سەرەتاوە دەیزانی کە میوانەکەی قەشەیە و پێگەیەکی باشی هەیە و داهاتوویەکی باش چاوەڕوانیەتی، بەڵام ئەگەر هەموو زانستی خۆی فێری ئەو بکات ڕەنگە ڕۆژێ بێت کە ئەو وەک خووی پیاوانی پلە بەرز جوابی چاکەکانی نەداتەوە. قەشە سوێندی خوارد کە هیچ کات چاکەی دۆن ئیلیان لە بیر ناکا و بەردەوام گوێڕایەڵی فەرمانی ئەو دەبێ. کە لەسەر ئەمە پێکەوە ڕێککەوتن، دۆن ئیلیان وتی کە شێوازەکانی جادووگەری لە شوێنێکی زۆر تەریک و خەڵوەتدا فێر دەکرێن و دەستی قەشەی گرت و ڕێنوێنی کرد بۆ ژوورەکەی تەنیشت ئەو ژوورە. دەرگایەکی ئاسنی گەورەی گرد لە ناو ژوورەکەدا بوو. بەڵام، دۆن ئیلیان پیش ڕۆیشتن فەرمانی دا بە خزمەتکارەکەی کە شۆرباوێ بۆ شەو ساز بکات بەڵام تا ئەو پێی نەڵێ نەینێتە سەر ئاگر. دۆن ئیلیان و میوانەکەی دەرگا ئاسنەکەیان بەرز کردەوە و لە پێ پلیکانێکی پێچەڵاوپێچ و خزەوە هێند چوونە خوارەوە کە قەشە لای وابوو کە ئەوەندە هاتونەتە خوارەوە بەستێنی چۆمی تاگووس دەبێ لەسەر سەری ئەوانەوە بێ. ژوورێ لە کۆتایی پێ پلیکانەکەدا بوو، لەوێدا کتێبخانەیەک و ڕەفەیەکی پڕ لە کەرەسەی جادووگەری. هەرکام کتێبێکیان هەڵگرت دەستیان بەلاپەڕە هەڵدانەوە کرد. کوتوپڕ دوو پیاو دەرکەوتن و نامەیەکیان بۆ قەشە هێنا. نامەکە لە ئۆسقۆف سانتیاگۆ، مامی قەشەوە بوو، لە وێدا نووسرابوو کە زۆر نەخۆشە و ئەگەر قەشە دەیەوێ بەزیندوویی بیبینێ نابێ کات لە دەست بدات. ئەم هەواڵە لە دوو لاوە بۆ قەشە ناخۆش بوو، یەکەم بەهۆی نەخوشی مامییەوە و ئەوی تر بەوەی کە ناچار بوو خوێندنەوەکەی نیوە چڵ بێڵێتەوە. سەرئەنجام بڕیاری دا کە بمێنێتەوە و لە نامەیەکدا داوای لێبوردنی لە ئۆسقۆف کرد.

سێ ڕۆژ دواتر، چەن پیاو کە جلی پرسەیان لە بەردابوو هاتن و نامەیەکی تازەیان بۆ قەشە هێنا. لەم نامەیەدا خۆێندییەوە کە ئۆسقۆف مردووە و دەیانەوێ جێنشینی بۆ دیاری بکەن و هیوای ئەوە دەخوازرا کە

خـۆی بـەڵام بۆ کـوڕەکـەی کـارێکی پەیدا کـردووە لە کلێسا و داوای کرد کە هەرسێکیان بەرەو سانتیاگۆ بەڕێ کەون.

هەرسێکیان بەرەو شاری سانتیاگۆ بەڕێ کەوتن و لە وێدا بەشێوەیەکی شکۆدار و رازاوە پێشوازییان لێ کرا. شەش مانگ دواتر، نامەیەکی لە لایەن پاپاوە پێ گەیشت، هەواڵیان هێنا کە ئەو بووە بەئۆسقۆف گەورەی تۆلۆز و هەڵبژاردنی جێگر بەو سپێردراوە. دۆن ئیلیان کە ئەم هەواڵەی بیست بەڵێنە کۆنەکەی ئۆسقۆف گەورەی هێناوە بیری و داوای کرد ئەو شوێنە بداتە کوڕەکە، ئۆسقۆف گەورە وتی کە پێشتر پلەی موترانی بۆ مامەکەی تری داناوە، بەڵام چونکە قەولی داوە بەئیلیان کە چاکەیەکی دەرهەق بکات، باشتر وایە کە ئەو و کوڕەکەی بەرەو تۆلۆز بەڕێ کەون. دۆن ئیلیان ناچار بوو بەوەی کە ملکەچی ئەم بڕیارە بێت.

هەر سێکیان بەرەو تۆلۆز بەڕێ کەوتن، بەشێوەیەکی شکۆدار پێشوازییان لێ کرا و ئاهەنگی دوعا خوێندن لە کلێسا بەڕێوە چوو. دوو ساڵ دواتر چەن پەیکێک لە لایەن پاپاوە هاتنە لای ئۆسقۆفی گەورە و پێیان راگەیاند کە پلەی چووەتە سەرەوە، بووە بەکاردیناڵ و پێویستە جێگر بۆ خۆی دیاری بکات. دۆن ئیلیان کە ئەم هەواڵەی بیست قەولەکەی پێشتری هێنایەوە یادی. کاردیناڵ وتی کە پلەی ئۆسقۆف گەورەی بۆ خاڵی داناوە کە پیاوێکی چاکە، بەڵام ئەگەر دۆن ئیلیان و کوڕەکەی لەگەڵ ئەو بڕۆنە رۆم، بەدڵنیاییەوە پلەیەکی باشیان دەبێ، دۆن ئیلیان ناڕازی بوو بەڵام سەرئەنجام ناچار بوو کە رازی بێ بەڕۆیشتن.

بەئومێدی خودا ئەم پلەیەی پێ بدرێ. لە نامەکەدا نووسرابوو هەرلەوێ بمێنێتەوە و باشتر وایە کە کاتی هەڵبژاردن لەوێ نەبێ.

دە رۆژ دواتر دوو خاوەن پلە بەجلی رازاوەوە گەیشتنە ئەوێ، کڕنۆشیان بۆ برد و دەستیان ماچ کرد و بە ئۆسقۆف بانگیان کرد. دۆن ئیلیان کە ئەم هەواڵەی بیست رووی لە مێترانی * نوێ کرد و وتی سوپاسی خودا دەکات کە وەها هەواڵێکی خۆش گەیشتووەتە ماڵەکەی. ئەو کات خوازیاری ئەوە بوو کە پلەی قەشەیی کە ئێستا چۆڵ بوو بدرێ بەکوڕەکەی. ئۆسقۆف وەڵامی داوە کە ئەو پلەیەی داناوە بۆ برازاکەی

ئەگەر درێژەی پێ بدا دەیخاتە زیندانەوە، چونکە ئەو چاک دەزانێ کە دۆن ئیلیان جگە لە جادووگەری هیچ پلەیەکی تری نییە و لە تۆلدۆ مامۆستای هونەری ساحیری بووە.

دۆن ئیلیانی چارەڕەش تەنیا توانی پێی بڵێت کە دەیەوێ بەرەو ئیسپانیا بەڕێ کەوێ و داوای خواردنی لە پاپا کرد تا بەشی ئەم سەفەرە درێژە دەریاییەی بکات. پاپا جارێکی تر پێویستییەکەی بۆ بەجێ نەهێناو، دۆن ئیلیان -کە ئێستا رووخساری بەشێوەیەکی سەیر گۆڕابوو بەدەنگێک ساف و بێ گرێ وتی:"کە وایە، پێیان دەڵێم ئەو شۆرباوەمان بۆ بێنن کە پێم گوتبوو بۆ شەو بۆمان ساز بکەن"

ژنە خزمەتکارەکە هاتە پێشەوە دۆن ئیلیان دەستووری دا کە شۆرباوەکە گەرم کاتەوە لەگەڵ ئەم وتانەدا، پاپا خۆی دی لە ژوورێکە لە ژێرزەمینی شاری تۆلدۆ، هەر قەشەکەی شاری سانتیاگۆ بوو وەها شەرمەزار بوو کە نەیدەزانی چی بڵێ. دۆن ئیلیان وتی کە ئەمە تاقیکردنەوەیەکی باش بوو بۆ ئەو، لە شۆرباوەکە بەشی قەشەی نەدا، تا بەر دەرگا بەڕێی کرد و لەوێدا لە کاتی ماڵئاوایی کردندا، بە ئەوپەڕی رێزەوە ئاواتی خواست کە قەشەکە بەساغی بگاتەوە شوێنی خۆی.

* مێتران: پلەیەکی مەسیحییەتە

سەرچاوە: کتێبی هزار توهای بورخس

ئەو جار هەرسێکیان بەرەو رۆم بەڕێ کەوتن، لەوێ بەشێوەی شیاو پێشوازییان لێ کرا. ئاهەنگی دوعا خوێندن لە کڵێسا بەرێوە چوو تاقمە مەزهەبییەکان بەڕێ کەوتن. چوار ساڵ دواتر، پاپا مرد و کاردیناڵەکان بەتێکڕا، کاردیناڵەکەی ئێمەیان بەپاپا هەڵبژارد. دۆن ئیلیان بەبیستنی ئەم هەواڵە، کەوت بەسەردەستی پای ئەم پڵەدارە بەرزە ئیلاهییەدا و ماچی کرد و بەڵێنە کۆنەکەی هێناوە یاد، داوای کرد کە پلەی کاردیناڵی، کە چۆڵ بوو، بدرێ بەکوڕەکەی. پاپا وتی بە دۆن ئیلیان کە ئیتر لە داخوازییە یەک لە دوای یەکەکانی ماندوو بووە و